

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΚΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 13/9 / 2012
Αριθμ. Πρωτ.: 100

Προς:
 Βουλή των Ελλήνων
 Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
 Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Διατροφική επάρκεια, μέτρα αποτροπής αυξήσεων στις τιμές τροφίμων και ζωοτροφών»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 834/20-8-12
 Η Ερώτηση 881/21-8-12
 Η Ερώτηση 992/24-8-12

Απαντώντας στις παραπάνω Ερωτήσεις, που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Χ. Καφαντάρη, Ε. Αποστόλου, Α. Αλεξόπουλος** και **Δ. Κοδέλας**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η γεωργία μπορεί να ξαναγίνει ένας από τους σημαντικότερους πυλώνες ανάπτυξης της χώρας, όπως υπήρξε τα προηγούμενα 100 χρόνια, στη διάρκεια των οποίων αποτέλεσε τον πυλώνα πάνω στον οποίο στηρίχθηκε η αντιμετώπιση σημαντικών προβλημάτων, που άπτονταν και άλλων πολιτικών, όπως της επισιτιστικής αυτάρκειας, της απασχόλησης, της ανάπτυξης του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, της εξωστρέφειας.

Οι διεθνείς εξελίξεις αλλά και οι λανθασμένες προτεραιότητες σε εθνικό αλλά και Ευρωπαϊκό επίπεδο, κατέστησαν τη χώρα μας ελλειμματική και αρνητικό το εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων.

Το κόστος παραγωγής αυξήθηκε, ενώ στρεβλώθηκε η ισορροπία μεταξύ φυτικής και ζωικής παραγωγής, οδηγώντας σε ένα γιγάντιο έλλειμμα ζωικής παραγωγής στην Ελλάδα, με εξαίρεση την ιχθυοπαραγωγή. Δημιουργήθηκαν στρεβλώσεις ακόμη και στη φυτική παραγωγή, καθώς οι επιδοτήσεις, για παράδειγμα, μόνο των σιτηρών στα ξηρικά χωράφια, οδήγησαν στη μονοκαλλιέργεια αποκλειστικά σχεδόν σιτηρών και εξαφάνιση των ψυχανθών, μαζί με την κτηνοτροφία.

Οι Έλληνες παραγωγοί δοκιμάζονται, πράγματι, από τον άνισο ανταγωνισμό εισαγόμενων προϊόντων, από τις στρεβλώσεις στην αλυσίδα εφοδιασμού των αγροδιατροφικών προϊόντων, από την έλλειψη ρευστότητας, από την αστάθεια των αγορών και των τιμών, από απρόβλεπτους φυσικούς κινδύνους, που θα

εντείνονται από τις κλιματικές αλλαγές, αλλά και από τον περιορισμό των διαθέσιμων πόρων (νερό, έδαφος, ενέργεια κ.λ.π.), που, επίσης, κινδυνεύουν από τις επερχόμενες κλιματικές αλλαγές.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), λαμβάνοντας υπόψη του όλα τα παραπάνω, έχει θέσει ως προτεραιότητα και στόχους τα ακόλουθα:

- ♦ Μετατροπή του αρνητικού ισοζυγίου εισαγωγών-εξαγωγών στον αγροτικό τομέα σε θετικό.
- ♦ Ενίσχυση της κτηνοτροφίας και χαρακτηρισμό εκτατικών τμημάτων της, όπως η αιγοπροβατοτροφία, ως βιολογικής, με σημαντικότερες δυνατότητες, λαμβάνοντας υπόψη τη διεθνή ζήτηση για τα βιολογικά προϊόντα.
- ♦ Προώθηση της καλλιέργειας των ψυχανθών οσπρίων που καλλιεργούνται, χωρίς ουσιαστικά λιπάνσεις και φυτοφάρμακα, για την επιστροφή των οσπρίων στο τραπέζι του Έλληνα καταναλωτή αλλά και για την παραγωγή ελληνικών ζωοτροφών.
- ♦ Προώθηση της διαδικασίας αξιολόγησης και έγκρισης των σχεδίων βελτίωσης, δίνοντας προτεραιότητα στους πιηνοτρόφους, αγελαδοτρόφους και νέους αγρότες.
- ♦ Μείωση του ΦΠΑ των αγροτικών εφοδίων.
- ♦ Μείωση του κόστους του πολλαπλασιαστικού υλικού, ενισχύοντας την ντόπια παραγωγή ή και αναπαραγωγή του.
- ♦ Έγκαιρη καταβολή των ενισχύσεων για τη βελτίωση της ρευστότητας των παραγωγών. Στο πλαίσιο αυτό:
 - Εξασφαλίστηκε το ποσό των 160 εκατ. Ευρώ για την εξισωτική αποζημίωση σε περίπου 70.000 δικαιούχους. Συγκεκριμένα, στις 19/8/12 καταβλήθηκαν 126.050.358,05 εκ. € σε 69.014 δικαιούχους, οι οποίοι πληρούν τα προβλεπόμενα κριτήρια επιλεξιμότητας και δεν είχαν ελλείψεις στις αιτήσεις τους. Βεβαίως, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας των ενστάσεων, ο αριθμός των δικαιούχων θα αυξηθεί.
 - Εγκρίθηκε από την Ε.Ε, το ελληνικό αίτημα για πληρωμή των προκαταβολών της ενιαίας ενίσχυσης του 2012 από τις 16 Οκτωβρίου. Το συνολικό ποσό που θα δοθεί εντός του Οκτωβρίου φθάνει το 50% της συνολικής ενίσχυσης, δηλαδή περίπου 1,1 δις ευρώ, ενώ το υπόλοιπο 1,1 δις ευρώ θα καταβληθεί στους γεωργούς στις αρχές Δεκεμβρίου του 2012. Χωρίς την έγκριση, το σύνολο του 100% της ενιαίας ενίσχυσης επρόκειτο να δοθεί στις αρχές Δεκεμβρίου.
 - Πρόκειται, σύντομα, να επιστραφεί ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης Πετρελαίου στους αγρότες, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών.
- ♦ Διαχείριση και προστασία του νερού άρδευσης.
- ♦ Ενθάρρυνση της λειτουργίας των δημοπρατηρίων ανά Αυτοδιοικητική περιφέρεια.
- ♦ Υποστήριξη των συλλογικών μορφών οργάνωσης των παραγωγών (οργανώσεις παραγωγών, διεπαγγελματικές οργανώσεις, συνεταιρισμοί κλπ), που μπορούν να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην προστασία του εισοδήματός τους, στη μείωση του κόστους των εισροών και στην αντιμετώπιση του ανταγωνισμού.

- ♦ Εφαρμογή του «Ενιαίου Μητρώου Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων, Εφοδίων και Εισροών», που θέτει κανόνες στην εμπορία των προϊόντων, δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας στον παραγωγό, κατοχυρώνει τη διαφάνεια στις οικονομικές συναλλαγές και γενικότερα συμβάλλει στη δημιουργία ενός ασφαλούς επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τους Έλληνες παραγωγούς.
- ♦ Υποστήριξη της συμβολαιακής γεωργίας.
- ♦ Μίσθωση αγροτικής γης έναντι χαμηλού τιμήματος σε επαγγελματίες αγρότες, νέους, ανέργους κλπ.
- ♦ Αξιοποίηση της επιστημονικής προόδου και της καινοτομίας στη γεωργία.
- ♦ Αύξηση προστιθέμενης αξίας των αγροτικών προϊόντων, με την ανάδειξη της ποιότητας και την αξιόπιστη πιστοποίηση και ιχνηλασιμότητα.
- ♦ Υποστήριξη των προγραμμάτων προώθησης και προβολής των αγροτικών προϊόντων, τροφίμων και οίνων, γεωγραφικής ένδειξης (ΠΟΠ, ΠΓΕ) στην αγορά της ΕΕ αλλά και τρίτων χωρών.
- ♦ Διασύνδεση της αγροτικής πολιτικής με άλλες πολιτικές, όπως ο τουρισμός, ο πολιτισμός κλπ, για την προώθηση των ελληνικών αγροτικών προϊόντων και της Ελληνικής παραδοσιακής διατροφής, που είναι στενά δεμένα και εκφράζουν την παράδοση και τον πολιτισμό της χώρας.
- ♦ Προστασία της αγροτικής γης των μη ενήμερων δανείων, η οποία έχει υποθηκευτεί στην ΑΤΕ, με ειδική νομοθετική ρύθμιση που θα κατατεθεί στη Βουλή από το αρμόδιο Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με το ΥΠΑΑΤ.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής μετά το 2013, υποστηρίζουμε ότι η Ευρώπη χρειάζεται μια ισχυρή ΚΑΠ, με σταθερή χρηματοδότηση. Με μέτρα υπέρ των νέων γεωργών και των μικρών και μεσαίων αγροτικών εκμεταλλεύσεων, που αποτελούν τον κορμό της ελληνικής γεωργίας. Με αποτελεσματικά εργαλεία, που θα επιτρέψουν τη διατήρηση μιας βιώσιμης και ανταγωνιστικής γεωργίας σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ και ιδιαίτερα εκεί όπου οι συνθήκες της όλης παραγωγικής διαδικασίας είναι δυσμενέστερες.

Σε ό,τι αφορά στα μέτρα ρύθμισης των αγορών, θέση της χώρας μας είναι ότι πρέπει να ενισχυθούν και να εφαρμόζονται σε όλα τα προϊόντα με απλές διαδικασίες. Συγκεκριμένα, υποστηρίζουμε ότι θα πρέπει να περιλαμβάνονται, μεταξύ αυτών των μέτρων, τα εξής:

- ♦ Ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των γεωργών και παροχή κίνητρων για συντόμευση της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων ώστε να αναλογεί μεγαλύτερο μέρος της προστιθέμενης αξίας στους παραγωγούς.
- ♦ Παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση κρίσεων και τη δημιουργία ενός δικτύου προστασίας του εισοδήματος των γεωργών από κινδύνους, οι οποίοι είναι διαρκώς συχνότεροι και εντονότεροι.
- ♦ Δημιουργία παρατηρητηρίου τιμών και περιθωρίων κέρδους, σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- ♦ Προώθηση της συμβολαιακής γεωργίας.
- ♦ Κανονιστικά μέτρα για τους μεγάλους λιανοπωλητές, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με σκοπό την αποτροπή καταχρηστικών πρακτικών.

Ακόμη, στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων, υποστηρίζουμε την πλήρη διαφάνεια για τις τιμές και την πορεία των προϊόντων, την προβολή και την ανάδειξη της ποιότητας και της ασφάλειας των ευρωπαϊκών διατροφικών προϊόντων, τις ανάλογες των ευρωπαϊκών προδιαγραφών απαιτήσεις για τα εισαγόμενα στην ΕΕ προϊόντα, που αποτελούν προϋποθέσεις για μια βιώσιμη γεωργία, δεδομένου ότι τα αυστηρά πρότυπα και οι κανόνες που τηρούν οι αγρότες της ΕΕ, επιβαρύνουν το κόστος παραγωγής τους, και επομένως θα πρέπει να τηρούνται και από τις τρίτες χώρες που εξάγουν προϊόντα στην ΕΕ.

Πέραν αυτών, είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι, το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλταζής», αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα αλλά και για την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων.

Ενδεικτικά, αναφέρουμε:

- Τον Άξονα 1 «Διατήρηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας, της δασοκομίας και του αγροδιατροφικού τομέα», οι παρεμβάσεις του οποίου στοχεύουν κυρίως στην αναστροφή της ηλικιακής διάρθρωσης και του μικρού μεγέθους των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, στην αναδιάρθρωση και ανάπτυξη των επιχειρηματικών δομών μέσω της προώθησης του τεχνολογικού εξοπλισμού και της καινοτομίας, στην αναβάθμιση και βελτίωση των υποδομών του πρωτογενή τομέα και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού για την προσαρμογή του στις νέες απαιτήσεις.
Ο Άξονας 1 περιλαμβάνει Μέτρα για εγγειοβελτιωτικά έργα, για την εγκατάσταση νέων γεωργών, για τη συμμετοχή των γεωργών σε συστήματα ποιότητας αλλά και για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (μικρά και μεγάλα σχέδια βελτίωσης). Ενισχύεται, δηλαδή, ο εξοπλισμός καθετοποίησης ίδιας παραγωγής, έτσι ώστε ο παραγωγός να μπορεί να προμηθεύει άμεσα τον καταναλωτή με το τελικό προϊόν.
Στο πλαίσιο, μάλιστα, του Μέτρου 123 «Προστιθέμενη Αξία Γεωργικών Προϊόντων», έχει δοθεί αυξημένη βαθμολογία σε όσους έχουν συνάψει ιδιωτικό συμφωνητικό με παραγωγούς.
- Τον Άξονα 2, "Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων», τα Μέτρα του οποίου ενισχύουν παρεμβάσεις ορθολογικής διαχείρισης της γεωργικής και δασικής γης που συμβάλλουν στην προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος μέσω της εξυπηρέτησης της προστασίας του εδάφους, της προστασίας των υδατικών πόρων, της άμβλυνσης των κλιματικών μεταβολών, της προστασίας της βιοποικιλότητας, της προστασίας-διατήρησης του αγροτικού τοπίου και της βελτίωσης της οικολογικής σταθερότητας των δασών.
Ο Άξονας 2 περιλαμβάνει δράσεις, όπως: Βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, Εκτατικοποίηση κτηνοτροφίας, Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών, Προστασία υδροτοπικών συστημάτων, Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων, Διατήρηση εκτατικών καλλιεργειών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση, Προώθηση γεωργικών πρακτικών για την προστασία της άγριας ζωής, Διατήρηση γενετικών πόρων στην κτηνοτροφία κλπ.

Για την προστασία του εδάφους οι παρεμβάσεις επικεντρώνονται σε μέτρα – υπομέτρα και δράσεις που αποσκοπούν κυρίως στην πρόληψη του φαινομένου της ερημοποίησης ιδίως μέσω της συνέχισης της γεωργικής δραστηριότητας, της αντιδιαβρωτικής προστασίας και της προώθησης συστημάτων φιλικών προς το περιβάλλον.

Για την προστασία των υδατικών πόρων οι παρεμβάσεις επικεντρώνονται κυρίως σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ευπρόσβλητες στα νιτρικά και στα υδροτοπικά συστήματα με την προώθηση πρακτικών καλλιέργειας που θα συμβάλλουν στη μείωση των εισροών (λιπάσματα, φυτοφάρμακα, νερό).

Επίσης, το σύνολο των δράσεων των γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων συμβάλλει στη βελτίωση του ισοζυγίου των αερίων θερμοκηπίου όπως π.χ. η βιολογική γεωργία, και η προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών λόγω των μειωμένων χημικών εισροών και της μεθοδολογίας εφαρμογής συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών οξειδίων του αζώτου και βελτιώνουν την οργανική ουσία των εδαφών.

Αξίζει, τέλος, να σημειωθεί ότι, στην επόμενη προγραμματική περίοδο, βάσει της Πρότασης Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα σε δράσεις για το μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή, καθώς αποτελεί εγκάρσιο στόχο σε όλες τις προτεραιότητες.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΥΠΑΑΤ- Διοικητικός Τομέας Κοινοτικών Πόρων και Υποδομών, για την καλύτερη προετοιμασία της επόμενης Προγραμματικής Περιόδου, έχει προκηρύξει έργο με τίτλο «Ανάλυση SWOT για την προετοιμασία της προγραμματικής περιόδου 2014-2020», στις 29/06/2012. Στο πλαίσιο του εν λόγω έργου πρόκειται να γίνει ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης ως προς τα ισχυρά σημεία και της αδυναμίες (εσωτερικό περιβάλλον) και ως προς τις ευκαιρίες και τις απειλές (εξωτερικό περιβάλλον) και εν συνεχεία, βάσει των ανωτέρω ευρημάτων, πρόκειται να προταθούν κατευθύνσεις στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη.

Μέσα από την SWOT ανάλυση αλλά και την εταιρική σχέση, πρόκειται να συνταχθεί ένα εξειδικευμένο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) το οποίο θα ανταποκρίνεται και στις ακόλουθες προτεραιότητες της Ένωσης για βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη:

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας όλων των τύπων γεωργίας και ενίσχυση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, με έμφαση στους ακόλουθους τομείς:
 - α.) διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων κυρίως αυτών με χαμηλό βαθμό συμμετοχής στην αγορά, των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με προσανατολισμό στην αγορά σε συγκεκριμένους τομείς και των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που χρειάζεται να διαφοροποιηθούν ως προς τη γεωργία.
 - β.) διευκόλυνση της ηλικιακής ανανέωσης στον αγροτικό τομέα.
- Προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργία, με έμφαση στους ακόλουθους τομείς: καλύτερη ενσωμάτωση των παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων μέσω συστημάτων

ποιότητας και στήριξη της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργική εκμετάλλευση.

Ως προς τα υπόλοιπα ερωτήματα, αρμόδια να απαντήσουν είναι τα συνεργεζόμενα Υπουργεία.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής - Γρ. κ. Υπουργού
2. Υπ. Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων - Γρ. κ. Υπουργού
3. Υπουργείο Οικονομικών - Γρ. κ. Υπουργού
4. Βουλευτή κα Χ. Καφαντάρη
5. Βουλευτή κ.Ε. Αποστόλου
- ✓ 6. Βουλευτή κ. Α. Αλεξόπουλο
7. Βουλευτή κ. Δ. Κοδέλα